

SUOMEN OLYMPIALAINEN KOMITEA

nimisen säätiön

V u o s i k e r t o m u s .

Johtokunta esittää seuraavassa sääntöjen 6 §:n edellyttämän kertomuksen säätiön toiminnasta vuodelta 1947.

Valtuuskunta.

Säätiön valtuuskuntaan ovat vuoden 1947 aikana kuuluneet seuraavat allamainittujen liittojen ja viranomaisten nimeämät jäsenet:

Työväen Urheiluliitto: toimitusjohtaja Olavi Suvanto, johtaja K.A. Vuori, varatuomari Arvi Heiskanen, tarkastaja Unto Siivonen, huolto-ohjaaja A.K. Leskinen, insinööri Yrjö Enne, toimittaja E.A. Wuokko, dipl.ins. Lemmari Kivi, työnjohtaja Onni Viander, maisteri Helvi Raatikainen, jaostosihteeri Eino Rantanen ja jaostosihteeri Veikko Peuhkuri.

Suomen Urheiluliitto: Vuorineuvos William Lehtinen, maisteri Lauri Miettinen, dipl.ins. Aku Kuusisto ja dipl.ins. Arvo Tanila.

Suomen Hiihtoliitto: lehtori Yrjö Kaloniemi ja kauppaneuvos Veikko Nylund.

Suomen Voimisteluliitto: lehtori Väinö Lahtinen ja everstil. K.E. Levälahti.

Suomen Painiliitto: pääkonsuli Arvo Himberg ja toimitusjohtaja Jalle Vallikari.

Suomen Ampujain liitto: kenraaliluutnantti H.V. Österman.

Suomen Luisteluliitto: kauppaneuvos Kalle Kuusinen.

Suomen Miekkaileijaliitto: varatuomari Per Antell.

Suomen Ratsastajainliitto: toimitusjohtaja M. Rydman.

Suomen Kanoottiliitto: lehtori Harry A. Helenius.

Suomen Purjehtijain liitto: tohtori J.O. Söderhjelm.

Suomen Palloliitto: kaupunginjohtaja E. von Frenckell.

Suomen Uimaliitto: eversti Yrjö Valkama.

Suomen Pyöräilyliitto: toimitusjohtaja Harald Fält.

Suomen Jääkiekkoliitto: konttoripääll. Yrjö Rahkamo.

Suomen Nyrkkeilyliitto: maisteri Viktor Smeds.

Suomen Soutuliitto: tarkastaja Erkki Noramaa.

Suomen Painonnostoliitto: työnjohtaja Bruno Nyberg.

Suomen Voimistelu- ja Urheiluliitto: eversti V.A.M. Karikoski.

Suomen Koripalloliitto: asutusneuvos Jussi Lappi-Seppälä.

Finlands Svenska Centralidrottsförbund: toimittaja Enzio Sevón.

Opetusministeriö: hallitusneuvos Arvo I. Salminen.

Puolustusministeriö: kenraalimajuri Uolevi Poppius.

Sen lisäksi on itseoikeutettuna jäsenenä valtuuskuntaan kuulunut Suomen edustaja Kansainvälisessä Olympialaisessa Komiteassa konsuli Ernst Krogius.

Valtuuskunnan puheenjohtajana on toiminut eversti Karikoski ja sihteerinä varatuomari Hara.

Säätiön johtokunta.

Johtokuntaan ovat vuoden 1947 aikana kuuluneet vuorineuvos William Lehtinen puheenjohtajana, toimitusjohtaja Olavi Suvanto varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä insinööri Yrjö Erme, kaupunginjohtaja E. von Frenckell, varatuomari Arvi Heiskanen, pääkonsuli Arvo Himberg, konsuli Ernst Krogius itseoikeutettuna jäsenenä, kauppaneuvos Kalle Kuusinen, maisteri Lauri Miettinen ja maisteri Viktor Smeds.

Johtokunta on asettanut keskuudestaan seuraavat kaksi erikoisjaostoa: asustejaoston (jäseninä himberg, Kuusinen ja sihteerit) huolehtimaan Suomen olympiajoukkueen asuste- ja varustekysymyksestä sekä pääsylippujaoston (Suvanto, Miettinen, Himberg ja sihteerit) huolehtimaan

Lontoon kisojen pääsylippujen tilaamisesta ja jakelusta Suomessa.

Säätiön rahastonhoitajana on toiminut pankinjohtaja Toivo Aro ja sihteerinä, varatuomari Erkki Hara sekä tilintarkastajina kauppaneuvos Ville Mattinen ja hallitusneuvos Arvo Salminen. Säätiön toimisto on sijainnut Mikonk. 15.A.

Säätiön keräystoimikunta.

Vuoden aikana perustettuun olympialaiseen keräystoimikuntaan, jonka tehtävänä on ollut huolehtia varojen keräämisestä maamme osanoton rahoittamiseksi vuoden 1948 olympiakisoihin, ovat kuuluneet vuorineuvos William Lehtinen puheenjohtajana sekä jäsenenä pääkonsuli Arvo Himberg, johtaja K.E. Lampi, toimitusjohtaja Oski Nurmi, ministeri Eino Pekkala, johtaja Toivo Salmio ja johtaja Sulo Suortti. Toimikunnan sihteerinä on ollut kamreeri J. Tossavainen, jonka toimisto on sijainnut Stadionilla.

Suomen Olympialainen Taidekomissio.

Vuoden aikana on komitean aloitteesta ja sen alaisuuteen perustettu Suomen Olympialainen Taidekomissio huolehtimaan maamme taiteilijain osanoton käytännöllisestä järjestämisestä Lontoon kisojen taidekilpailuihin. Komissioon ovat kuuluneet vuorineuvos William Lehtinen puheenjohtajana, arkkitehti Viljo Rewell varapuheenjohtajana sekä samalla arkkitehtuurin edustajana, taiteilija Emil Halonen kuvanveiston edustajana, maisteri Hugo Jalkanen kirjallisuuden edustajana, taiteilija Erkki Koponen maalaustaiteen edustajana, maisteri Olavi Pesonen musiikin edustajana sekä maisteri Sakari Saarikivi grafiikan edustajana ja komission sihteerinä. Komission toimisto on sijainnut Werner Söderström OY:n konttorissa Bulevardi 12.

Kokoukset:

Valtuuskunta oli vuoden 1947 aikana koolla neljä kertaa, nimittäin 14.1, 2.5, 19.8 ja 8.9.

Johtokunta on pitänyt kolmetoista kokousta, nimittäin 10.1,

14.1, 21.1, 28.2, 29.4, 2.5, 27.5, 14.7, 2.9, 16.9, 11.11, 12.12, ja 30.12. Jaostot ovat tarpeen vaatiessa pitäneet omia kokouksiaan.

Keräystoimikunta oli vuonna 1947 koolla 7 kertaa.

Taidekomissio kokoontui samana aikana 3 kertaa, 22.9, 3.11 ja 10.11.

Säännöt:

Joulukuun 9 päivänä 1946 pidetyssä valtuuskunnan kokouksessa päätettiin komitean sääntöjen 5 §:ään tehdä muutos, jonka mukaan TUL:n edustajien lukumäärä valtuuskunnassa tuli olemaan 12, FSC:n yksi ja uuden jäsenen Suomen Koripalloliiton niinikään yksi. Samalla päätettiin johtokunnan jäsenmäärä lisätä 7:stä 9:ään ja tehdä sääntöjen 4 §:n 2 kohta vastaava muutos. Sääntöjen 7 §:n toinen lause päätettiin samalla muuttaa siten, että Suomen edustaja Kansainvälisessä Olympialaisessa Komiteassa tuli olemaan johtokunnan itseoikeutettuna jäsenenä. Tammi-kuun 14 päivänä 1947 pidetyssä valtuuskunnan kokouksessa vahvistettiin sanotut sääntöjen muutokset, jotka välittömästi sen jälkeen ilmoitettiin rekisteriviranomaisille säätiörekisteriin merkittäväksi.

Toiminta.

Vuoden 1947 aikana keskittyi komitean toiminta Suomen osanoton järjestämiseen vuoden 1948 olympiakisoihin St. Moritzissa ja Lontoossa sekä sanotun osanoton rahoittamiseen. Viimemainittua tarkoitusta varten perustettiin 10.1 ja 14.1 pidetyissä johtokunnan kokouksissa erikoinen Olympialainen Keräystoimikunta. Valtiovarainministeriö teki 20.4 komitean esityksestä päätöksen, jonka mukaan vähintään 100.000 markan suuruisille komitealle edellämäinnittuun tarkoitukseen annetuille lahjoituksille myönnettiin verovapaus.

Sisäasiainministeriön myönnettyä tarvittavan keräysluvan saatiin myös varsinainen olympiakeräys alulle marraskuun 1 päivänä. Joulukuun 31 päivänä 1947 oli keräystoimikunnan rahallinen bruttotulos kahden kuu-

kauden keräyksen jälkeen yhteensä mk 1.277,733:-. Syksyllä oli pääkonsuli Himberg komitean edustajana käymässä Yhdysvalloissa tutustumassa sikäläisiin olympiakeräysmahdollisuuksiin, jotka osoittautuivatkin suotuisiksi. Kun olympiakeräys päästiin alkamaan suhteellisen myöhään eivät sen tulokset olleet heti käytettävissä, minkä johdosta komitea sai anomuksesta Oy Veikkaustoimisto Ab:ltä kahdessa erässä yhteensä 10.000.000 markan edullisen lainan, jonka turvin voitiin jakaa tarpeelliset valmennusmäärärahat etenkin talviurheilulajien osalle. Valmennusmäärärahatarpeen selvillesaamiseksi koottiin asianomaisilta yhteistointavaliokunnilta tarpeelliset tiedot.

Maamme osanoton laadullista pätevyyttä olympiakisoihin sekä kilpailijoiden valitsemista ja valmennusmäärärahojen jakoa on ollut omiaan helpottamaan vuoden kuluessa aikaansaatu yhteistointa SVUL:n, TUL:n, FSC:n sekä asianomaisten erikoisliittojen kesken useimmilla niillä urheilualoilla, jotka kuuluvat olympiakisojen ohjelmaan. Valmennusmäärärahoja ei toistaiseksi ole jaettu sellaisille urheilualoille, joiden osalta osanottoa olympiakisoihin kansainvälistä tasoa olevien urheilijoiden puutteen vuoksi ei voida pitää itsestään selvänä. Eri urheilualoille myönnettiin ja suoritettiin siten v. 1946 lopussa ja v. 1947 kuluessa seuraavat valmennusmäärärahat:

<u>Urheilulaji</u>	<u>Myönnetty</u>
Yleisurheilu	4.600.000:-
Hiihto	1.900.000:-
Voimistelu	1.200.000:-
Paini	3.400.000:-
Ammunta	530.000:-
Luistelu (vain pikaluistelu)	1.000.000:-
Miekkailu	200.000:-
- Ratsastus =	—
- Melonta	—
- Purjehdus	—
- Jalkapallo	—
Uinti	—
Pyöräily	650.000:-
Jääkiekko	500.000:-
Nyrkkeily	1.300.000:-
Soutu	—
Painonnosto	250.000:-
Koripallo	—
Nykyaikainen 5-ottelu	—
<u>Yhteensä mk</u>	<u>15.530.000:-</u>

Kesäurheilun osuus myönnettyistä määrärahoista oli siten 12.130.000 markkaa ja talviurheilun osuus 3.400.000 markkaa. V. 1947 myönnettiin Suomen Olympialaiselle Taidekomissiolle lisäksi 87.000 markan määräraha juoksevien kulujen peittämiseksi. Vuoden aikana on myös tehty periaatepäätös siitä, että komitea kustantaa olympiajoukkueeseen valittavien urheilijoiden kilpailu- ja edustusasusteet, kun taas urheilijain valmennusasusteet ja -varusteet jäävät eri yhteistoimintaelinten ja urheiluliittojen maksettaviksi. Kussakin yhteistoimintaelimessä suoritettavan valmennusvarojen jaon suhteen päätettiin, että komitean johtokunta toimii ratkaisevana valitusinstanssina mahdollisen erimielisyyden sattuessa. Vuoden 1947 aikana ei kuitenkaan yhtään tällaista asiaa tullut käsiteltäväksi.

Valmistautuminen St. Moritzin talvikisoihin 30.1 - 8.2.48 on hoidettu pääasiassa siten, että yhteistoimintaelimet ovat yhteistyössä a.o. järjestöjen kanssa huolehtineet urheilijain valmentamisesta ja komitea osanoton käytännöllisestä järjestämisestä ja rahoittamisesta. Komitea on senvuoksi ollut kiinteässä yhteydessä talvikisojen sveitsiläiseen järjestelytoimikuntaan, Suomen lähetystöön ja pääkonsulaattiin Sveitsissä sekä eri yhteistoimintaelimiin, talviurheiluliittoihin, viranomaisiin, teollisuuslaitoksiin ja lehdistöön Suomessa. Kansanhuoltomистерiön myötävaikutuksella saatiin valmennettaville lisämuona-annokset ja pisteettömät valmennusasusteet sekä olympiajoukkueen jäsenille vielä niinikään pisteettömät kilpailu- ja edustusasusteet. St. Moritzista onnistuttiin hyvissä ajoin varaamaan majoitusilat hotelli Neues-Stahlbadista. Talvikisojen järjestelytoimikunnalle määräaikaan 30.11. mennessä toimitetun alustavan osanottoilmoituksen mukaan oli tarkoituksena lähettää kisoihin 20 hiihtäjää, 5 luistelijaa, jääkiekkjoukkue, sotilaspartio sekä yksi tai kaksi talviviisiottelijaa. Suomen Pankin supistettua vaikean valuuttatilanteen vuoksi tarkoitukseen myönnettävää valuut-

tamäärää, oli jääkiekkjoukkueen lähettäminen pakko poistaa ohjelmasta. Sveitsin armeijan taholta luvatus avustuksen turvin voitiin sotilaspartio kuitenkin pysyttää joukkueessa. Olympiajoukkueen miesvahvuudeksi vahvistettiin 13 johtajaa ja toimihenkilöä, 4x50 km:n, 4x18 km:n 2 alppi- ja 2 viestinhiihtäjää, 4 mäenlaskijaa ja 4 yhdistetyn kilpailun miestä, 5 pikaluistelijaa, sotilaspartio (1 + 1 + 2 sekä varalla 1 aliupseeri ja 1 sotamies) 1 talviviisiottelija, yhteensä 45 henkilöä. Loppusyksystä voitiin myös jo nimetä joukkueen johtajisto, joka sai seuraavan kokoonpanon: joukkueen ylijohtaja pääkonsuli Arvo Himberg, taloudenhoitaja varatuomari Erkki Hara, hiihtojoukkueen johtaja lehtori Yrjö Kaloniemi ja apulaisjohtaja huolto-ohjaaja A.K. Leskinen, hiihdon palkintotuomari johtaja Rolf Hohenthal, hiihtäjien huoltaja konsuli Åke Svensk, hiihtäjien valmentajana valmentaja Veli Saarinen ja hierojana hieroja Toivo Viik, luistelujoukkueen johtajana insinööri Ossi Blomqvist, valmentajana johtaja Lauri Helanterä ja hierojana hieroja Viljo Ikonen sekä sotilasjoukkueen johtajana majuri Matti Koskenmies ja apulaisjohtajana majuri Eino Kuvaja. Tämän lisäksi päätettiin kisoihin lähettää jääkiekkoilun huomioitsijoina kenraalimajuri Harald Roos ja opiskelija Henry Kvist. Miesten kunnan säilyttämisen vuoksi päätettiin kuljetus suorittaa edestakaisin lentoteitse sekä lähteä matkalle jo niin aikaisin, että kilpailijat ovat perillä ainakin noin 2 viikkoa ennen kilpailujen alkua.

Valmistautumiseen Lontoon kesäkisoihin ryhdyttiin samoissa merkeissä kuin talvikisoihin yhteistoimintaelinten ja urheiluliittojen pitäessä huolta kilpailijain valmentamisesta ja komitean osanoton järjestämisestä ja rahoittamisesta. Komitean yhdysmieheksi Lontoossa on otettu tehtävään ilmaiseksi tarjoutunut eversti Jack Hills. Lontoon taidekisojen graafisen jaoston arvostelulautakunnan jäseneksi on Suomen taholta valittu maisteri Sakari Saarikivi sekä Lontoon järjestelytoimi-

kunnan sanomalehtijaoston kirjeenvaihtajaksi toimittaja Ensio Sevón. Samoin kuin St. Moritzinkin on Lontooseen toimitettu Suomen lippu ja Maamme-laulun nuotit sekä suomalainen ruokalistaehdotus. Kesällä Lontooseen toimitetun alustavan ilmoituksen mukaan Suomen joukkue tulisi käsittämään noin kaksisataa henkilöä. Vuoden lopulla tilattiin Lontoosta alustavasti 550 olympiakisojen pääsylippua, joiden jakelu Suomessa on johtokunnan ja sen pääsylippujaoston pohdittavana.

Huhtikuun 4 päivänä esitti komitea Helsingin kaupunginhallitukselle, että se anois Helsingille oikeutta olympiakisojen järjestämiseen v. 1952. Saatuaan kaupunginvaltuuston suostumuksen asialle sekä varmistauduttuaan valtiovallan myötämielisydestä ja tuesta kaupunginhallitus päättikin tehdä mainitun anomuksen. Keväällä ja alkukesästä tekemillään ulkomaanmatkoilla olivat komitean johtokunnan jäsenet olleet lisäksi useasti yhteydessä ulkomaitten eri urheilujohtajien kanssa ja tällöin jo etukäteen koettaneet varmistaa Helsingin ehdokkuuden kisojen saamisessa. Helsingin kaupungin sekä komitean edustajina Kansainvälisen Olympialaisen Komitean kokouksessa Tukholmassa 16-22/6 olivat kaupunginjohtaja E. v. Frenckell, toimitusjohtaja Olavi Suvanto, maisterit Viktor Smeds ja Lauri Miettinen, jotka sanotussa tilaisuudessa esittivät Helsingin kaupungin virallisen anomuksen kisojen järjestämisoikeuden saamisesta v. 1952. Esitys johtikin toivottuun tulokseen komitean istunnossa 21.6. Päätöksen johdosta pidettiin Helsingissä 14.7 ja 21.7 Valtioneuvoston, Helsingin kaupungin ja eri urheilujärjestöjen väliset neuvottelukokoukset, joiden yksimielisen päätöksen mukaan perustettiin 8.9. erikoinen, Suomen Olympialaisesta Komiteasta erillään oleva yhdistys "XV Olympia Helsinki 1952 r.y.", huolehtimaan vuoden 1952 kisojen järjestämisestä, samaan tapaan kuin oli menetelty vuonna 1938 ennen Helsingin v. 1940 Olympiakisoja. Komitea kuuluu yhdistykseen yhtenä sen perustajajäsenenä. Yhdistyksen 11-jäseninen hallitus valittiin myös yhdistyksen perustavassa kokouksessa, ja toimii sen pu-

heenjohtajana kaupunginjohtaja E. v. Frenckell, joka samalla edustaa hallituksessa Helsingin kaupunkia. Komitean edustajina yhdistyksen hallituksessa ovat vuorineuvos Wm. Lehtinen ja johtaja Olavi Suvanto, minkä lisäksi yhdistyksen hallitukseen kuuluvat komitean johtokunnan jäsenet konsuli Ernst Krogius Kansainvälisen Olympialaisen Komitean edustajan ominaisuudessa sekä insinööri Yrjö Enne Työväen Urheiluliiton edustajana. Yhdistyksen hallitus toimii samalla vuoden 1952 olympiakisojen virallisena järjestelytoimikuntana. Komitea on sopinut yhdistyksen kanssa siitä, että ennen vuoden 1948 Lontoon olympiakisojen päättymistä yhdistys ei suorita XV olympiakisoja koskevaa varojen keräystä eikä urheilupropagandaa.

Muita asioita.

Puolustusvoimien pääesikunta on ilmoittanut komitealle, että puolustusvoimissa on silmälläpitäen vuosien 1948 ja 1952 olympiakisoja perustettu Puolustusvoimien Olympialainen Yleistoimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana on kenraalimajuri Uolevi Poppius ja sihteerinä majuri Matti Koskenmies. O/Y Yleisradio A/B on ilmoittanut tulevansa jatkuvasti varaamaan komitealle riittävästi tilaisuuksia sekä itse olympiakisojen että keräystoiminnan selostamiseen ja mainostamiseen. Komitea on valmistuttanut johtokunnalle oman rintamerkin sekä olympiajoukkueitten jäsenille niinikään oman rintamerkin.

Komitean rahallinen asema käy ilmi rahastonhoitajan esittämästä asetelmasta.

Helsingissä, maaliskuussa 1948.

SUOMEN OLYMPIALAISEN KOMITEAN JOHTOKUNTA